

rt kirken

'Konkurrerer med flere'

Martin Eikeland

martin.eikeland@vl.no 38 024 220

Svekket kirketilørighet, mer gjengifte og flere vielsestilbud fører til at færre gifter seg i kirken, tror religionssociolog Ida Marie Høeg.

Svekket tilørighet. – For det første er den kirkelige tilørigheten svekket. Oppslutningen om kirkens gudstjenestetilbud går nedover. Dette får også følger for hvor mange som velger kirkelig vielse, sier Høeg, som er forsker ved Stiftelsen Kirkeforskning (KIFO).

– Mange gifter seg for andre gang. Uten at jeg har forskningsmessig belegg for det, vil

jeg anta at det er mange som ikke regner kirken som et aktuelt sted for gjengifte. Det er ikke naturlig for alle å gifte seg to ganger i kirken, sier Høeg.

Hun trekker også fram det nå er større konkurranse enn før på vielsesfronten.

Nytt tilbud. – Vielser i utlandet og i andre tros- og livssynsamfunn har hatt en markant økning de siste ti årene. Dessuten har Human-etisk Forbund kommet på banen med et tilbud, der de skreddersyr vigselen etter brudeparets ønsker. Selv om dette ikke utgjør noen stor andel, forteller det om den økte konkurransen, sier forsker Ida Marie Høeg.

Muslimer og mormonere øker mest

Muslimer og mormonere er de religiøse gruppene som vokser mest i USA, viser ny statistikk. De fleste kirkesamfunn mister medlemmer.

En million opp. Antall muslimer har vokst med 1 million siden 2000 og var i 2010 kommet opp i 2,6 millioner, både som resultat av innvandring og konverteringer.

Dermed er det for første gang flere muslimer enn jøder i store områder av USA, særlig i Midtvesten og i sørstatene.

Mormonvekst. Kristne er fortsatt den største gruppen i alle delstater, men mormonkirken øker kraftig, og er det religiøse samfunnet som vokser mest i 26 delstater, ifølge David Jones. Han har vært med på å utarbeide statistikk.

Det er nå 6,1 millioner mormonere i USA, noe som representerer en vekst på 45 prosent siden 2000.

85 prosent tror. USA er et svært religiøst land, og rundt 55 prosent av amerikanerne sier de går i kirke eller gudstjenester jevnlig.

Til sammen 85 prosent av amerikanerne er troende, selv om ikke alle ofte møter fram i gudshus.

Blant de største kirkesamfunnene er det katolikkene som har tapt flest medlemmer, blant annet på grunn av de store pedofiliskandalene. I delstaten Maine er det nå flere katolske begravelser enn dåpshandlinger. 58,9 millioner amerikanere er katolske.

Mister medlemmer. Baptistkirken holder seg på samme nivå, mens metodistene, de episkopale, som anglikanerne kaller seg i USA, og den lutherske kirke mister medlemmer. Av lutheranere er det 4,2 millioner i USA.

Derimot vokser evangeliske kirkesamfunn og utgjør nå 50 millioner mennesker, spredt blant mindre kirker og store megakirker.

Det er også stadig flere buddhister i USA, ikke minst i Rocky Mountain-statene, der det har vært en sterk økning av templer. Totalt er det nå én-million buddhister i USA. ©NTB

LIK OSS!

Vi gir deg nyheter fra kirke og kristenliv – i Norge og verden
• facebook.com/vlkristenliv

Cuba trenger bibler nå!

Vil du gi en bibelgave?

Cuba preges i dag av et voksende og mangfoldig kirkeliv som totalt domineres av yngre mennesker. Derfor er mangelen på bibler helt påfallende. Hvordan kan vi gi dem bibelsk undervisning, når de ikke har en bibel?

Gi din gave til konto
3000 16 16869

«...nå trenger vi 100 000 bibler, og det er bare nok til å dekke det umiddelbare behovet»

MANUEL HERNANDEZ,
diakon i Den katolske kirken på Cuba

Telefon 22 93 27 32 | bibelmisjon@bibel.no

Bibelselskapet

Gi Bibelen til Cuba – www.bibel.no

Fulgte trenden – valgte bo

Martin Eikeland
martin.eikeland@vl.no 38 024 220

Tre av fem brudepar gjør som disse: De gir sitt «ja» uten kirkelig medvirkning.

– For oss var en ikke-religiøs vielse den perfekte løsningen, sier Elisabeth Ugland Moland.

Det er gått en måned siden hun giftet seg med Ricardo Miguel Costa Ferreira. Ekteparet ser tilbake på vielsen og feiringen med stor glede.

Nedgang. I 2011 ble 23.100 ektepar viet i Norge. 8.501 par – 36,8 prosent – valgte å si «ja» i Den norske kirkes regi. For 20 år siden var det tilsvarende tallet 54,3 prosent.

Hvis vi legger til de 977 parene som ble viet i Sjømannskirker rundt om i verden, blir prosentandelen som velger kirkelig vielse 41 i 2011.

Vielser i tros- og livssynssamfunn utenfor Den norske kirke – herunder blant annet frikirker, moskeer og Human-Etisk Forbund – utgjorde 6,7 prosent av alle vielsene i Norge i 2010. I år 2000 var andelen 1,7 prosent.

Kirkerådsdirektør Jens-Petter Johnsen konstaterer at de kirkelige seremoniene knyttet til dåp, konfirmasjon og begravelse bare opplever en liten nedgang. Når det gjelder vigslers, er imidlertid nedgangen dramatisk.

– Når tallet på kirkelige vielser nå ligger under 50 prosent, er vi kommet i en situasjon der det er blitt uvanlig å la seg vie kirkelig. Det har nok en forsterkende effekt. De siste årene har det vært mer vanlig at vielser foregår hos en dommer enn i kirken, sier Johnsen.

– *Hvordan forklarer du den store nedgangen?*

– Den som hadde visst det! Når det gjelder andre kirkelige handlinger, holder vi omtrent stand. Jeg vil tro at det generelle samlivsmonstret i samfunnet, der samboerforhold er blitt svært vanlig, er med på å påvirke hvor folk vier seg. Men utover det må jeg si: Jeg skjønner ikke hvorfor dette tallet går nedover.

Kirkemøtet. Jens-Petter Johnsen presenterte de dramatiske tallene på Kirkemøtet nylig, uten at de ble behandlet særskilt.

«Jeg skjønner ikke hvorfor dette tallet går nedover»

Jens-Petter Johnsen,
kirkerådsdirektør

For Elisabeth Ugland Moland og Ricardo Miguel Costa Ferreira var det naturlig å ta veien til tinghuset og dommer Lars Faye Lund da de skulle gifte seg.

Foto: Anders Martinsen

I 2013 lover Johnsen imidlertid at det blir en mer inngående behandling av dette spørsmålet.

– Kirkemøtet skal behandle en sak om gruppen 18-30 år. Svært mange av dem som inngår ekteskap er i denne aldersgruppen. Nå skal vi gå dypere inn i tallene for å se om det er noen trender som vi kan lære av, sier kirkerådsdirektør Jens-Petter Johnsen.

Ulik bakgrunn. Elisabeth Ugland Moland er vokst opp i luthersk sammenheng i Kristiansand. Ektemannen Ricardo Miguel Costa Ferreira er katolikk fra Portugal.

– Vi kommer fra to ulike land og har ulik religiøs bakgrunn. Ingen av oss er kirkelig aktive. For oss var det helt naturlig at vielsen fant sted på tinghuset, sier Elisabeth, som heller ikke ser for seg at de skal få kirkelig

velsignelse av ekteskapet ved en senere anledning.

Vielsen i Kristiansand tinghus 31. mars ble akkurat slik ekteparet ønsket det.

– Når vi giftet oss borgerlig, hadde vi også mulighet til å påvirke innholdet i selve vielsen. Vi var ikke interessert i så mye ekstra stas. I tillegg til de formelle tingene knyttet til vielsen, ga vi hverandre ringene. Selv om det var en enkel seremoni, var det høytid over det som skjedde.

Familiefest. – *Hvordan reagerte familiene deres på at dere valgte å gifte dere borgerlig?*

– Det var nok noen som synes det var litt underlig at det ikke skulle skje i en kirke. Men siden Ricardo er fra Portugal, var det heller ikke mulig å samle begge familiene til et stort bryllup. Etter vielsen var alle fornøyde,

sier Elisabeth Ugland Moland. Nå er hun i ferd med å skifte etternavn, slik at hun kan føye til Ferreira.

Siden de fleste i den ene familien bor i Portugal, var det ikke naturlig med den store bryllupsfesten. I selskapet var det 13 gjester, de nærmeste på begge sider.

– Jeg tror alle syntes at det var en flott og høytidelig dag. For oss var vielse på tinghuset perfekt, sier bruden.

En av fem. Mens vielsestallene for hele Norge viser at bare ett av tre par vier seg kirkelig, er tallene for Oslo enda mer dramatiske for kirken. De nyeste, tilgjengelige tallene er tre år gamle, men de viser at bare 18 prosent valgte statskirkelig vielse. Blant bispedømmene med høyest kirkelig vielsesandel, topper Hamar med 60 prosent.

Deretter følger Møre med 58 og Agder og Telemark med 55.

I forbindelse med arbeidet til det samlivsetiske utvalget i Den norske kirke, er muligheten for å frasi seg vigselsetten vært fremmet som et forslag. Alternativet er da at kirken tilbyr en forbønnshandling etter formell viesle hos byfogden. Dette er også mulig i dag, men ingen vet hvor mye det blir brukt.

– Det er nok slik at tallet på forbønnshandlinger er så lite at Statistisk sentralbyrå ikke har prioritert å lage egen statistikk for dette, sier seniorrådgiver Per Tanggaard i Kirkerådet.

SI DIN MENING

• verdidebatt.no/simon
Hvorfor velger brudepar bort Den norske kirke? Les hva sjefredaktør Helge Simonnes mener og diskuter saken.